

EGY MAGYAR CSALÁD ÚTJA

A történész szívesen ajánlja az olvasó figyelmébe ezt a könyvet. Egyrészt szakmai okokból, mint társadalomtörténeti forrást, amely a korábbi, letűnt, polgári világot, egy, a régi magyar középosztályhoz tartozó család 19-20. századi sorsának alakulását mutatja be. Benne először Lázár Andor (1882-1971) emlékezéseit találjuk, aki egy vidéki városból, református tanítók, lelkészek leszármazottjaként, mint félárva, szegény fiú kezdte útját a magyar politikai elit, az igazságügyminiszteri poszt felé. E sorok írója jól emlékszik arra a hagyományosan tiszta, emberi tartásra, amely idős korában, a kitelepítés és más megpróbáltatások után is jellemezte, és amely kezdettől szembeállította őt a totalitárius rendszerekkel, jobb- és baloldali változatban egyaránt. A másik, ezt folytató emlékezést fia, Lázár György (sz. 1920) eredetileg éppen azért írta, hogy külföldön született, Angliában és Belgiumban élő gyermekeinek, unokáinak bemutassa a régi, feledhetetlen hazát, amelyet oly nehéz szívvel kellett a szovjet hatalomátvételnél elhagynia, és amelyhez, lelke mélyén, – tanúsíthatom – kinti karrierje során is mindig hű maradt. S ha e könyvet, olvasás után letesszük, elgondolkozhatunk azon, hogy mi mennyit veszítettünk azokkal, akiknek így vagy úgy el kellett e hazát hagyniuk és akik alkotó ereje, utódaikkal együtt, immár más országokat tesz gazdagabbá. A vigasz talán annyi, hogy közülük sokan hírvivőink lehettek a jövő Európájában, ahol, ha igaz, ismét találkozhatunk.

KOSÁRY DOMOKOS

1990 FT

